

REFLEKTORFÉNYBEN

Valamit még mindig megőrzött fiússágából. Majd két éve beszélgettem vele legutóbb, akkor is — most is — sokat mosolygott és kérdezett. Pontosabban: kérdezve fogalmazta gondolatait. Tette ezt oly módon, hogy egy-egy állítása után bizonytalanító kérdőszavakkal — „ugye?” „nem igaz?” „nem így van?” — vonta beszélgető partnerét pillanatnyi meditációiba. Kezdetben azt hittem, ez csak trükk, hadd higgye a másik, hogy fontos, amit válaszol, s egyáltalában a tény is, hogy jelen van. Ma már úgy vélem, Huszti Péter szeret beszélgetni, s valóban érdeklí, mit mond a vele szemben ülő, nemesak önmagának szóló belső monológokat hangosít fel.

Találkozunk egy eszpresszóban, az utcán vagy akár egy étteremben, mindig meglep, mennyire magánügyének tekinti színész mi voltát. Nem provokálja harsány nevetéssel, hadonászó mozdulatokkal, látványos viselkedéssel, lehetetlen öltözködéssel, hogy észrevegyék: nem lételeme az állandó, a mindenütt „jelenlét”.

Jó vele beszélgetni. Több tanítványával találkoztam a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, akik a háta mögött nagy szeretettel emlegették; dicsérték módszerét, pontosságát, felkészültségét, s hogy soha nem hagyja őket cserben.

A Tizenkét dühös embert minden este vastaps fogadja az Ódry Színpadon: a negyedikesek vizsgaelőadása, Huszti Péter rendezésében. Már a darab kiválasztása is jelzi: egyenlő esélyt kínál diák-

ainak — 12 főszerepben. Ők pedig élnek a lehetőséggel, szuggesztív, hiteles alakításukkal sejtetik: az évad legsikerültebb vizsgálói ez.

— A délelőtti színházi örömet, vergődést délután a főiskolán (heti 2–3 alkalommal) élem tovább — mondja Huszti Péter a *Három nővér* előadása előtt, a Madách Színház öltözőjében. — Hetedik éve tanítok itt színész mesterséget — teszi hozzá.

— *Hogyan tanít?*

— Semmiképpen sem „tanároskodom”. Beszélgetünk. Majdhogyan együtt tanulunk.

— *Mikor érzi legjobban magát: amikor tanít, vagy amikor tanul? Amikor játszik, vagy amikor rendez?*

— Tizenöt éve vagyok színész. Eredetileg rendezőnek készültem, erre a szakra jelentkeztem a főiskolán. Várkonyi Zoltán beszélt rá, hogy a színészetet tanuljam, „majd aztán rendezel!” — mondta. Most, amikor végre rendezek, úgy érzem: a lelkem színpadán játszanak tanítványaim, s hogy valóban egyfajta színházat csinálhatunk. A kérdésre válaszolva: színházi munkának tartom magam, minden igazat, ami itt történik. Számos filmfőszerepet lemondtam egy-egy színházi feladatért, a szinkronba és a rádióba pedig már nem is hívna.

— *S nem bánja a filmeket? Hiszen általában a filmzés a színész életébe majdhogyanem olyan szervesen épül, mint a színház.*

— Ma már rugalmasabban gondolkodom; s megvallom, kicsit hi-

A Kossuth-díjat hozó szerep: Othello Jágó szerepének emlékeztető alakítása. Partnerre Bessenyei Ferenc

Husztai Péter

ányzik is a film. Tehát ha ismét jó forgatókönyvet kapok, s a készülő produkcióban izgalmas szerepet, örömmel vállalom.

— Mit tart a színészpálinkák legfontosabb feladatának?

— Azt, amit önmagának: a nyitottságot, hogy látni, tanulni tudjunk — többek közt — az idősebb színészekről, rendezőkről. (Mind a mai napig bánt, hogy annak idején nem nyúztuk eleget Nádasyt, Várkonyit.) Hogy próbáljuk megőrizni továbbra is szuverenitásunkat, s emlékezzünk arra is, amit húsz-huszonöt évvel ezelőt akartunk mondani.

— Állítólag a sikert nehezebb elviselni, mint a sikertelenséget. Milyen évei voltak a Kossuth-díj után?

— Három évig senki sem volt rám kíváncsi. Mintha hírzárlatot rendeltek volna el velem kapcsolatban. Aztán kemény hangvételű kritikákat kaptam, amikből sok mindent leszűrtem. Például azt, hogy nem mindig érthető a szövegmondásom. Minden bizonnyal jogos a bíráló, s azt hiszem, az évek során ebből is tanultam, talán fejlődtem is valamit — már ami a beszédtechnikámat illeti. Váratlanul ért néhány társam elfordulása tőlem — s az újak őszinte kedvessége, közeledése. Nagyon jólesett Körmenyi János barátom, kollégám „vigasztalása” — miszerint nem változtam meg, csak talán valódi lettem. Szerinte ezt annak köszönhetem, hogy van egy szerencsés tulajdonságom: tudok bohózkodni.

— Az önálló estek miért vonzóak?

— Mert ezeken a saját véleményemet mondhatom el szerelemről, gonoszságról, barátságról, árulásról.

— Amikor egy szerepet kap, mire gondol legelőször?

— Arra, hogy fantasztikus tulajdonságok szunnyadnak lelkünk legmélyén, ezeket kell életre provokálni hitelesen.

— Mikorra „készül el” a figurával?

— A bemutatón ritkán tudok úgy játszani, ahogy szeretnék. Bizony el kell telnie egy kis időnek, amíg szétoszlik a bennem lévő feszültség, és tökéletesen azonosulok a szereppel, érzem, hogy jó úton járok...

Minden bizonnyal a közönség is érzi az „azonosulást”. Beszélgetésünk estéjén, a ki tudja, hanyadik Három nővér előadásán, amelyben Husztai Péter Versenyint játsza, vagy másnap A meráni fiúban, amelyben IV. Béla királyként fogadja a dübörgő tapsot.

Jó úton jár, jó társakkal. Legalábbis bármikor megyek a színházba, mindig telt ház és előadás végén vastaps fogadja a Madách Színház társulatát.

Kis kérdőívünk:

— HOGYAN TANIT?

— Nem tanároskodva, hanem a diákokkal együtt tanulva.

— HOGYAN RENDEZ?

— Szenvedéllyel, „színezéssel” közösen, beszélgetve.

— MIKOR ERZI LEGJOBBAN MAGÁT: AMIKOR TANIT, VAGY AMIKOR TANUL? AMIKOR JÁTSZIK, VAGY AMIKOR RENDEZ?

— Színházi embernek tartom magam, minden izgató örömet ad, ami itt történik.

Szabó Magda A meráni fiú című színdarabjában az ifjú királyt játssza drámai erővel. Partnere Sunyovszki Szilvia

